Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus ja nuorisotyön perussuunnitelma

KAKOLK 17.11.2026
1916/00.01.02.06/2026

Joensuun kaupungin vuoden 2026 talousarviokirjan koulutus- ja nuorisopalveluiden kuvaukseen ja keskeisiin toimenpiteisiin kirjattiin: ”Selvitetään nuorten tila- ja toimintatarpeet kaupunginosissa.”

Joensuun kaupungin nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus kuvaa laajasti nuorisopalveluiden palveluverkon tilaa. Nuorisopalveluiden toiminnot on jaettu viiden otsikon alle:

- Alueellinen nuorisotyö
- Harrastukset ja kerhot
- Nuorisovaltuusto
- Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö
- Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta

Lisäksi palveluverkkokuvaus sisältää arvion kehittämistarpeista sekä uuden nuorisotilan perustamisen kustannusarvion.

Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus täydentää nuorisotyön perussuunnitelmaa.

Nuorisotyön perussuunnitelma

Nuorisotyön perussuunnitelma on nuorisopalveluiden oma strateginen ja pedagoginen asiakirja, jossa määritellään, mitä nuorisotyö on, miksi sitä tehdään, mitä tavoitteita sillä on ja millä työmuodoilla tavoitteisiin pyritään. Joensuun nuorisotyön perussuunnitelma määrittää, kenelle ja miten nuorisotyötä tehdään.

Alueellinen nuorisotyö

Alueellisella nuorisotyöllä viitataan pääasiassa nuorisotilatyöhön. Nuorisotiloissa tarjotaan monipuolisia harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia, kuten pelaamista, peliturnauksia, tapahtumia, teemailtoja, musiikkitoimintaa sekä tietokoneiden ja pelikonsoleiden käyttöä. Nuorisotiloja Joensuussa on kymmenen:

- Nuorisokeskus Whisper (kauppakeskus Iso Myy)
- Sirkkalan liikkumiskeskus
- Rantakylän nuorisotila Bobo
- Reijolan nuorisotila
- Hammaslahden nuorisotila Käpälämäki
- Enon nuorisotila
- Uimaharjun nuorisotila Noke
- Heinävaaran nuorisotila
- Kiihtelysvaaran nuorisotila
- Tuupovaaran nuorisotila
-

Alueellisessa nuorisotyössä työskentelee vakituisesti 14 henkilöä sekä heidän lisäkseen kaksi hanketyöntekijää ja kaksi oppisopimusopiskelijaa.

Vuoden 2025 tilastojen mukaan eniten kävijöitä toimintakertaa kohti on ollut Nuorisokeskus Whisperissä: 110 nuorta. Vastaavasti vähiten nuoria on ollut Kiihtelysvaaran nuorisotilalla: 13–14 kävijää toimintakertaa kohti. Luvut ovat keskiarvoja.

Harrastukset ja kerhot

Nuorisopalvelut järjestävät ja koordinoivat monipuolista harrastustoimintaa. Toimintaa järjestetään muun muassa Harrastamisen Suomen mallin, Opetushallituksen kerhorahan sekä Lupa- ja valvontaviraston paikallisen harrastustoiminnan tuella. Esimerkiksi Harrastamisen Suomen mallin kerhoja järjestetään yhteensä 156 kerhotuntia viikossa lukuvuoden ajan. Kerhotoiminnassa huomioidaan ne alueet, joilla muuta harrastustoimintaa on vähän.

Nuorisovaltuusto

Joensuun nuorisovaltuusto on lakisääteinen nuorten vaikuttamistoimielin, joka toimii puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana osana kaupungin osallistumis- ja vaikuttamisrakenteita. Nuorisovaltuustoon kuuluu 20 varsinaista jäsentä sekä 20 varajäsentä, ja sen toimikausi on kaksi vuotta.

Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö

Liikkuvassa nuorisotyössä työntekijät jalkautuvat julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin, joissa nuoret viettävät aikaansa. Liikkuvassa nuorisotyössä työskentelee osa-aikaisesti kaksi työntekijää, joista toinen tekee liikkuvan työn lisäksi Ankkuri-nuorisotyötä ja toinen nuorisovaltuustotyötä.

Ankkuritiimi on moniammatillinen toimintamalli, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä nuorten rikollista toimintaa sekä kohdata rikoksilla oireilevia nuoria. Ankkuritiimi on poliisin koordinoimaa toimintaa, jossa ovat mukana nuorisotyöntekijä 20 prosentin työpanoksella sekä sosiaalityöntekijä.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta

Etsivä nuorisotyö tukee nuoria, jotka ovat haavoittuvassa elämäntilanteessa. Haasteet voivat liittyä esimerkiksi koulupoissaoloihin, päihteiden käyttöön, yksinäisyyteen tai psyykkiseen hyvinvointiin. Toiminnan tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen tukea, turvallisia kasvuympäristöjä sekä mahdollisuuksia kiinnittyä yhteisöihin, harrastuksiin ja muihin hyvinvointia edistäviin palveluihin. Etsivässä nuorisotyössä Joensuun kaupungilla työskentelee kuusi työntekijää.

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Nuorten työpajatoiminta ostetaan Nuorisoverstas ry:ltä.

Alueellisen nuorisotyön kattavuus, tarpeet ja uuden nuorisotilan kustannukset

Alueellisen nuorisotyön kattavuutta on tarkasteltu kouluittain. Kouluja, joista viiden kilometrin säteellä ei ole nuorisotilaa tai joiden lähellä sijaitsevassa tilassa ei järjestetä toimintaa alakoululaisille, on kuusi: Iiksenvaaran, Karsikon, Marjalan, Nepenmäen

alakoulun, Noljakan ja Suhmuran koulut. Kaikkien yläkoulujen samoin kuin suurimman osan alakouluista läheisyydessä on nuorisotila.

Alueet, joilla asuu paljon lapsia ja nuoria ja joilla ei ole nuorisotilaa, ovat Karhunmäen, Karsikon, Marjalan, Nepenmäen, Noljakan ja Utran asuinalueet. Kaikilla näillä alueilla koetaan tarvetta nuorisotilalle. Alueista Marjala ja Noljakka ovat kauimpana nuorisotiloista. Noljakan koululta lähimpään nuorisotilaan on lähes kuusi kilometriä ja Marjalan koululta yli seitsemän kilometriä. Karhunmäen koululta Reijolan nuorisotilalle on noin neljä kilometriä, ja Sirkkalan liikkumiskeskus sijaitsee alueen yläkoululaisten koulun vieressä. Nepenmäen koululta Whisperiin on alle kolme kilometriä sekä Karsikosta Sirkkalaan ja Whisperiin noin kaksi kilometriä.

Uuden nuorisotilan perustamisen kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista, ICT-laitteista ja toimintaan käytettävistä määrärahoista. Lisäksi tilan perustamiseen tarvitaan kertaluonteinen investointimääräraha. Tilakustannuksia on vaikea arvioida etukäteen, mutta esimerkiksi toimimalla alueen koulun tiloissa ne voidaan pitää pieninä.

Toiminta kahdella työntekijällä maksaa ilman tilakustannuksia noin 100 000 euroa vuodessa. Tilan perustamiseen on syytä varata 10 000–30 000 euroa.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Nuorisopalveluiden toiminta pyrkii kattamaan alueellisesti koko Joensuun ja vastaamaan 10–28-vuotiaiden erilaisiin palveluntarpeisiin.

Osassa nuorisotiloista on todella paljon kävijöitä ja toisissa vastaavasti vähän. Nuorisotilatoimintaa täydennetään harrastuksilla kaikilla alueilla. Uusien nuorisotilojen perustaminen vaatisi etenkin lisää henkilöstöresursseja ja tiloja toiminnalle.

Merkittävin nuorisotyön kehittämistarve on liikkuvassa nuorisotyössä ja Ankkuri-yhteistyössä. Näillä toiminnoilla voitaisiin vastata eri alueilta nouseviin ei-toivottuihin ilmiöihin. Kehittämällä Ankkuri-yhteistyötä ja lisäämällä poliisin kanssa tehtävän yhteistyön resursseja olisi mahdollista tehostaa työskentelyä rikoksilla oireilevien nuorten parissa ja ohjata nuoria varhaisessa vaiheessa kaidalle polulle.

Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus ja nuorisotyön perussuunnitelma liitteenä.

Valmistelijat: nuorisopäällikkö, koulutus- ja nuorisojohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä asian tiedoksi.

Päätös: